

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. június 02.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1002

szines hírek

a legidősebb brit állampolgár

bourne mouth, 1983. június 2. /ap/ - száztizenegyedik születésnapját ünnepelte szerdán a legidősebb brit állampolgár, harris shoerats, a dél-angliai bourne mouthban rendezett ünnepségen azonban komoly bonyodalmak adódtak a születési dátumot illetően: az egyik forrás szerint shoerats 111, más forrás szerint 112 esztendő, ő maga viszont 117 évesnek vallja magát. a bizonytalanság oka, hogy a legidősebb britnek nincs születési anyakönyvi kivonata. shoerats egyébként oroszországban született, 1899-ben telepedett le angliában, ahol bördíszművesként dolgozott, majd 105 évesen hagyta abba a munkát. hosszú életét - mondja shoerats - a helyi klímának és a kenyérnek köszönheti.

empire state building - öngyilkosság

new york, 1983. június 2. /ap/ - a híres new york-i felhőkarcoló, az empire state building tetején elhelyezett kilátót körülvevő 3,6 méteres kerítésről vetette magát a mélybe szerdán egy ember. az öngyilkos 86 emeletnyi zuhanás után több turista szeme láttára halálra zúzta magát. az empire state building 1931-ben történt megnyitása óta ez volt a harmincadik öngyilkosság, amelyet a 381 méter magas épületről leugorva követtek el.

K

szuva /fidzsi-szigetek/, 1983. június 2./reuter/ - dick watling mindenre elszánt brit ornitológus nehéz vállalkozásra adta fejét - meg akarja találni megilivray viharmadarát. a nehézség csupán az, hogy ebből a madárból 128 éve ejtettek el egyetlen példányt a fidzsi-szigetekhez tartozó gau-n. sem azóta, sem azelőtt nem látták sohasem.

hg ág hf

07.05 020683 1604

--

sk0002 4 300 mtik1003

bishop

washington, 1983. június 2. /mti/ - grenada nem veszélyezteti sem az egyesült államokat, sem a világ bármely más országát - jelentette ki szerdán washingtonban maurice bishop, a kis karib-tengeri ország kormányfője, aki az amerikai államok szervezetének állandó tanácsa előtt mondott beszédet.

bishop washingtoni látogatásának célja nemcsak az volt, hogy az aász-ben tárgyaljon. a grenadai miniszterelnök állhatatosan keresi a lehetőséget a kapcsolatfelvételre az amerikai kormánnyal, hogy azt a bilaterális kapcsolatok javítására szólítsa fel, de a fehér ház makacsul kitér minden személyes kontaktus elől. így a grenadai kormányfő csak az amerikai képviselőház feketebőrű tagjaival tudott eszmecsere-t folytatni.

reagan amerikai elnök egy április végén ethangzott beszédében grenada egyetlen repülőterének építkezését hozta fel „bizonyítékul”, arra, hogy a piciny köztársaságnak „ellenséges szándékai vannak”, az egyesült államokkal szemben. maurice bishop válasza: a kubai segítséggel épülő repülőtér polgári létesítmény, amely a jelentős részben turizmusból élő grenada gazdasági fejlődése szempontjából létfontosságú.

szerdai beszédében bishop azzal vádolta az amerikai kormányt, hogy szándékosan kizárja grenadát és más országokat a „karib-tengeri kezdeményezés”, gazdasági javadalmazottjai közül.

a grenadai kormányfő elítélte az amerikai kormány nicaraguai politikáját, mondván, hogy washington megakadályozza a nicaraguai kormányt abban, hogy békében végrehajtsa saját politikáját és megkeresse a számára legmegfelelőbb megoldásokat az ország fejlődésére. grenada „osztja a nemzetközi közvéleménynek a

F

nicaragua elleni amerikai provokációk feletti felháborodását,, - jelentette ki maurice bishop, támogatásáról biztosítva az ugynevezett contadora-csoport - mexikó, venezuela, panama és kolumbia - erőfeszítéseit a közép-amerikai térség békéjének helyreállítására.

br/dj bd

07.08 020683 1935

--

sk0003 4 230 mtik1004

rövid hírek

pakisztáni külügyminiszter

moszkva, 1983. június 2./mti/ - jakub szahibzada pakisztáni külügyminiszter június első felében rövid munkalátogatásra a szovjetunióba utazik, - jelentették be csütörtökön moszkvában.

ii. jános páp - india

uj-delhi, 1983. június 2./ap/ - ii. jános páp pápa indira gandhi indiai miniszterelnök és a kerala állam-beli püspöki konferencia meghívására jövőre indiába látogat - jelentette szerdán az indiai hírügynökség. indira gandhi még tavaly, a vatikánban tett látogatásakor hívta meg a pápát indiába.

károly herceg

brüsszel, 1983. június 2./afp/ - szerdán egy ostendei kórházban elhunyt károly belga herceg, flandria grófja.

válás postai úton

canberra, 1983. június 2./dpa/ - ausztráliában a jövőben talán postai úton is fel lehet bontani a házasságot. az ausztráliai igazságügyi miniszter szerdán a szenátusban javasolta, hogy egyszerűsítsék a válással kapcsolatos bírósági eljárást. amennyiben a szenátus elfogadja a törvényjavaslatot, úgy a feleknek nem kell megjelenniük a bíróság előtt, hanem levélben kell nyilatkozniuk válási szándékukról. a miniszter hozzátette: a levélben mindazonáltal bizonyítani kell, hogy a házasság valóban zátonyra futott.

kzs ku bd

07.15 020683 1269

F

--

1983.06.02.

sk0004 4 300 mtik1005

stone

washington, 1983. június 2. /mti/ - george shultz amerikai külügyminiszter szerdán beiktatta richard stone-t, az egyesült államok különleges megbízatású közép-amerikai nagykövetét.

a volt floridai szenátor kinevezése mögött főként az a szándék húzódik meg, hogy valamiképpen szalonképessé változtassák a salvadori kormányt, amelynek magatartása az amerikai közvélemény többségével sem fogadtatható el, hiszen már mintegy 30 ezerre teszik a junta áldozatainak számát. a véreskezű salvadori tisztikar évek óta büntetlenül folytatja irtóhadjáratát ellenségeivel szemben.

az utóbbi két évben salvadorban meggyilkolt tíz amerikai állampolgár közül egynek a gyilkosait sem kerítették kézre a reagan-kormányzat salvadori barátai. stone hivatalosan „nehéznek és fontosnak” ítélte megbízatása arra szól, hogy megteremtse az „erkölcsi feltételeket”, a reagan-kormány közép-amerikai beavatkozási politikájának folytatásához.

az elszántság erre washingtonban oly nagy, hogy reagan elnök a napokban két legfontosabb közép-amerikai emberét menesztette, mert nem mutatkoztak olyan határozottaknak a titkos és nyílt amerikai katonai beavatkozás támogatásában, mint azt a fehér ház szeretne volna. thomas enders külügyi államtitkárt spanyolországi nagykövetté fokozták le, mert reagan megbízhatóbb és kevésbé önfejű végrehajtókat keres enders és a szintén leváltás előtt álló deane hinton san salvador-i nagykövet helyére.

richard stone már szerdán megkezdte küldetését: kéthetes közép-amerikai körutja során többek között salvadorba, hondurasba, mexikóba és venezuelába látogat.

br/dj ha
07.17 020683 1624

F

--

1983.06.02.

sk0005 4 300 mtik1006

vietnam - kambodzsa

hanoi, 1983. június 2. /mti/ - kambodzsa belső helyzete szilárd, az ország saját védőerőinek mennyiségi, minőségi gyarapodása, a nemzetépítésben és az országvédelemben elért sikerek lehetővé tették, hogy az idén, folytatva a tavaly júliusban megkezdett részleges csapatkivonást, újabb vietnami egységek távozzanak kambodzsából - huzza alá a vietnami vezetők által phnom penhbe küldött üzenet. a le duan, truong chinh és pham van dong által aláírt üzenetet a heng samrin vezette kambodzsai párt- és állami vezetésnek címezték, kifejezve hálájukat, amiért kambodzsában „kedvező körülményeket teremtettek, hogy a vietnami önkéntesek teljesíthessék internacionalista küldetésüket”,.

az újabb csapatvisszavonás egyben kifejezésre juttatta: a három indokínai ország elkötelezett híve a délkelet-ázsiai békének és stabilitásnak. a világ haladó erői üdvözlik a megbonthatatlan szolidaritást, amely a három indokínai országot egybefonja - huzza alá a vietnami üzenet, amely rámutat: a pekingi hegemonistáknak nincs inyére a kambodzsában elért haladás, a rendszer szilárdulása.

dp/dj ha
07.23 020683 1123

--

sk0006 4 230 mtik1007

spanyol terrorizmus

madrid, 1983. június 2. /mti/ - „az eta-val csak annyi tárgyalnivalónk van, hogy mikor és hol teszi le a fegyvert”, - jelentette ki szerdán este a spanyol állambiztonsági hivatal vezetője. nyilatkozata válasz volt azokra a követelésekre, amelyek tüntetésekkel alátámasztva hangzottak el san sebastianban és pamplonában. a két baszkföldi városban szerdán délután több száz fiatal tüntetett, követelve, hogy a hatóságok kezdjenek tárgyalásokat az eta-val. san sebastianban - ahol gépkocsikat gyújtottak fel, kirakatokat törtek be - összetűzésre került sor a fiatalok és a rendőrök között.

a baszk terrororganizáció újabb felerősödött akcióorozatának egy hét alatt két halottja és négy sebesültje volt. emellett kilenc szerencsére személyi sérüléssel nem járó - bombát robbantottak. ebből négyet vasárnap, a „hadsereg hete”, záróünnepségének színhelyén, burgos városban.

F

amíg az ország nagy részében üdvözlő egyetértéssel fogadták a kormány „zen”, /északi zóna/ tervét, addig baszkföldön tiltakozó hullámot váltott ki. a terv átfogó biztonsági, gazdasági, információs intézkedéseket foglal magában a terrorizmus felszámolására, a lakosság megvédésére. a terroristákhoz közelálló, a tavaly októberi választáson több mint 200 ezer szavazatot kapott herri batasuna párt szintén elutasította a „zen”,-tervet azzal, hogy „abban az erőszak fejeződik ki.,,

szerdán este az eta több madridi napilap szerkesztőségével közölte, hogy „mindaddig folytatja a fegyveres harcot a hatalmi tényezők ellen, amíg meg nem oldódik a baszkok ügye.,, a terroristák halállal fenyegették meg azoknak a börtönöknek a vezetőit, ahol társaikat fogva tartják, „emberséges bánásmódot, követelve.

szerdán este hozták nyilvánosságra madridban, hogy az eta öt tagja egy „franciaországi bázisról,„ hazatérve jelentkezett a hatóságoknál, büntetlenséget kérve.

ky/dj ha
07.35 020683 1904

-. -

sk0007 4 300 mtik1008

Lemp kb - határozatok /1.rész/

varsó, 1983. június 2. /mti/ - varsóban csütörtökön nyilvánosságra hozták a Lemp központi bizottsága heti, 12. ülésén elfogadott határozatokat.

az első dokumentum a társadalmi-politikai helyzet legfontosabb kérdéseivel és a párt tevékenységének irányával foglalkozik. leszögezi, hogy a Lemp továbbra is hű marad a kilencedik, rendkívüli kongresszus irányvonalához, következetesen megvalósítja a harc, a megegyezés, a szocialista megújulás politikáját. legfontosabb feladatként a határozat a munkásosztályal való kapcsolatok megszilárdítását jelölte meg.

minden párttag kötelessége, hogy elszánt harcot folytasson a szocialista Lengyelország belső és külső ellenségeivel szemben, hogy a párt eszmei és politikai konszolidációjának, egységének elmélyítésén munkálkodjon. következetesen fel kell lépni a demagógiával, az opportunisták megnyilatkozásokkal szemben, függetlenül attól, hogy azok revizionista, vagy dogmatikus álláspontokból erednek-e.

R

a pártmunkában különösen nagy szerepet töltenek be az alapszervezetek. aktivitásuk fokozására át kell tekinteni az alapszervezetek tagjainak egyéni pártfeladatait. a párttagoknak nemcsak jó munkával kell élen járniuk, hanem azzal is, hogy hatékony küzdelmet folytatnak a társadalmi élet szocialista értékeivel ellentétes jelenségek ellen.

a párt az alapvető politikai kérdésekben, a kormány társadalmi és gazdasági döntéseinek meghozatala előtt, mindig is konzultálni fog a dolgozókkal. a központi bizottság kötelezte a politikai bizottságot, hogy dolgozza ki a párton belüli konzultáció elveit és módszereit.

nagy gondot kell fordítani a pártoktatás fejlesztésére, a tudományos, történelmi szemlélet kialakítására. /folyt./

kn/dj ha
07.49 020683 1758

-. -

sk0008 4 300 mtik1009

Lemp kb - határozatok /2.rész/

a párttagok fontos feladatai között sorolja fel a határozat a szakszervezetek, a munkásönkormányzati szervek tevékenységében való aktív részvételt, a gazdasági reform következetes végrehajtásáért folytatott tevékenységét, az ifjúság nevelését, valamint a hazafias nemzeti újjászületési mozgalom munkájában való közreműködést.

a határozat külpolitikai része elítéli a fegyverkezési hajszát fokozására, a konfrontációra törekvő imperialista politikát, egyben a Lemp következetes támogatásáról biztosítja a varsói szerződés tagállamai, köztük a szovjetunió által tett békekezdeményezéseket.

a második határozatban a központi bizottság elismerően szól annak a kb-bizottságnak az eddigi tevékenységéről, amelyet a kilencedik kongresszus határozata alapján a népi lengyelország történetében lezajlott válságok okainak elemzésére hoztak létre. egyben kötelezi a bizottságot - amelynek élén hieronim kubiak, a kb pb tagja áll -, hogy a párt elméleti folyóiratának, a nowe drogi-nak egyik külön kiadásában számoljon be a nyilvánosság előtt eddigi munkájáról.

R

1983.06.02.

a harmadik dokumentum marx, engels és lenin munkáinak, a nemzetközi, így a lengyel forradalmi munkásmozgalom tevékenységének fokozott propagálásáról szól. ennek keretében előkészítik lenin összes műveinek új lengyel kiadását, és széles körben, így a pártoktatás keretében, népszerűsíteni kívánják marx és engels, valamint a lengyel marxista gondolkodók műveit. ebben a munkában nagy szerep vár a tömegtájékoztató eszközökre.

kn/dj ha
07.51 020683 1551

--

sk0009 4 230 mtik1011

el-fatah

damaszkus, 1983. június 2. /mti-reuter/upi/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke, az el-fatah palesztin szervezet vezetője a múlt hét vége óta a helyszínen, libanonban tájékozódik a mozgalomban felszínre került ellentét kiterjedéséről, és megoldásának lehetőségeiről.

damaszkuszi palesztin források szerint arafat igyekszik megelőzni minden olyan végleges lépést, amely az egész pfsz-t gyengítő következményekkel járhat, s kész lenne arra is, hogy visszahelyezze korábbi tisztségeikbe az előzőleg leváltott katonai parancsnokokat. abu majzer, a pfsz vb szóvivője szerdán damaszkusban azt hangsúlyozta, hogy az el-fatah a palesztin mozgalom gerince, s bármi is történjék ebben a szervezetben, az kihat az egész mozgalomra.

a május 21-én kibontakozott zendülés hívei főleg a libanonban élő palesztinok közül kerülnek ki. ez musza avadnak, az el-fatah libanoni képviselőjének szerdai bejelentéséből derül ki. musza avad maga is csatlakozott a zendüléshez. egy baalbekben tartott sajtóértekezleten azt állította, hogy az el-fatah mintegy tízezer libanonban élő tagjának többségét képviselő vezetők vasárnap a harcok katonai vonal melletti kiállásról döntöttek.

a libanonban élő palesztinok közt kirobbant vita nyomán támadásba lendül a libanoni jobboldal. a libanoni front nevű falangista szervezet szerdán egy közleményben felszólította amin dzsemajel elnököt, hogy tegyen lépéseket a palesztin csapatok kiszorítására az országból.

ta ku bd
08.14 020683 1484

--

1983.06.02.

sk0010 4 230 mtik1012

palme - atommentes övezet
(fegyver)

helsinki, 1983. június 2. /taszsz/adn/ap/ - bírálta a nato rakétatelepítési tervét és az észak-európai atomfegyvermentes övezet megteremtését szorgalmazta szerdán olof palme svéd kormányfő.

palme a finn fővárosban a paasikivi társaság rendezvényén beszélt, amelyen megemlékeztek arról, hogy urho kekkonen elnök 20 évvel ezelőtt tett javaslatot az észak-európai atomfegyvermentes övezet létrehozására.

a svéd politikus részletesen szólt a fegyverkezési verseny veszélyeiről és egy esetleges nukleáris összecsapás katasztrofális következményeiről. az alapvető politikai és ideológiai különbségek ellenére, a béke érdekében egy üttműködésre van szükség - szögezte le.

palme kifejtette, hogy elképzelése szerint az észak-európai atomfegyvermentes övezet dániát, finnországot, norvégiát, svédországot, valamint ezen országok légterét és területi vizeit foglalná magába. egyben javasolta, hogy izlandot is kérjék fel csatlakozásra. a keleti-tenger atomfegyvermentes övezetté nyilvánításával kapcsolatban a svéd kormányfő azt mondta, hogy ezt a témát külön tárgyalásokon kellene tisztázni.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az ap hírügynökség a beszédet ismertette azt emelte ki, hogy palme szerint az északi atomfegyvermentes övezet megteremtésével együtt a balti-tengert is ilyen térséggé kell változtatni. az észak-európai országoknak az atomfegyvermentes övezetről folytatódó tárgyalásai nem függhetnek a két nagyhatalom megbeszéléseitől. arra azonban szükség van, hogy az atomhatalmak szavatolják, nem alkalmazzanak atomfegyvert az övezet államai ellen - hangsúlyozta olof palme.

pc ku bd
09.02 020683 1664

F

--

sk0011 4 300 mtik1013

williamsburg - kina

peking, 1983. június 2. /mti/ - az új kina híregyénység csütörtökön a problémák megoldását mellőző felszínes kibékülésnek nevezte a hét tőkés ország vezetőinek williamsburgi csúcstémakörét.

mint a kínai híregyénység kommentárja írja, a „gazdasági” csúcstémakör első nyilatkozata katonai kérdésekkel foglalkozott, s ez lényegében a közép-hatótávolságú amerikai rakéták európai telepítéséről rendelkező nato-határozat megismétlése volt. „azért bocsátották ki, hogy támogassák vele az egyesült államokat a leszereplési tárgyalásokon és válaszoljanak a szovjetunió azon fenyegetésére, hogy közép-hatótávolságú rakétákat fog telepíteni kelet-európában,, - vélekedett az új kina.

a gazdasági talpraállással foglalkozó dokumentumot is figyelembe véve az új kina leszögezte: ezek a nyilatkozatok a felek közötti kompromisszumok eredményei, semmilyen gyakorlati módszert nem tartalmaznak a résztvevő országokat sújtó problémák megoldására és semmilyen nagyjelentőségű döntést nem hoztak a tanácskozáson, ahol ellentétek voltak az usa és a többi hat ország között a leszereplés és a gazdaság kérdéseiben.

nc/dj ha
09.11 020683 1162

--

sk0012 4 230 mtik1014

ensz - hírek

new york, 1983. június 2. /adn/reuter/ap/afp/upi/ - szerdán befejeződött az ensz biztonsági tanácsának namibia-vitája. a hétnapos vitában a felszólalók többsége hangoztatta, hogy a namibiai rendezést az ensz-nek a dél-afrikai rendszer által megszállt területre vonatkozó, ismert határozatai alapján kell megvalósítani.

pérez de cuellar csütörtökön fogadja a pretoriai rezsím ensz-delegátusát, akivel elsősorban esetleges dél-afrikai látogatásáról folytat majd megbeszélést, a jövő héten pedig az afrikai frontállamok vezetőivel találkozik az etióp fővárosban - jelentette be szerdán a világszervezet szóvivője.

F

a főtthár a jövő héten etiópián kívül jugoszláviába és az nszk-ba is ellátogat. belgrádban az unctad 6. konferenciájának megnyitóján, az etióp fővárosban az afrikai egységsszervezet csúcstémakörén szöval fel.

x x x

nicosia, 1983. június 2. /afp/ - hugo gobbi, az ensz-főtthár ciprusi különmegbizottja szerdán tárgyalásokat kezdett cipruson a görög és a török közösség vezetőivel a ciprusi kérdés békés rendezéséről. andreasz mavrommatisz, a ciprusi görögök küldöttségének vezetője nyilatkozatban szögezte le készségét a tárgyalások felújítására. mint ismeretes, a ciprusi törökök az ensz-közgyűlés ülészakának nemrégén hozott határozata miatt léptek vissza a tárgyalások folytatásától. rauf denktas, a ciprusi törökök vezetője azzal is fenyegetőzött, hogy cipruson egyoldaluan egy független török államot hoznak létre. szpirosz kiprianu ciprusi elnök nyilatkozattal felelt a fenyegetésre, hangsúlyozva, hogy ezáltal a válság megoldása még bonyolultabbá és nehezebbé válna.

allan maceachen kanadai miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter szerdán az ensz-főtthárával folytatott megbeszélését követően kijelentette, hogy kanada fontolóra veszi, részt vegyenek-e továbbra is katonái a ciprusi békefenntartó erők kötelékében. kétségeit fejezte ki ugyanis azt illetően, hogy az ensz-erők - 2350 katona - valóban hasznos szerepet töltenek be cipruson a viszály megakadályozása szempontjából, a nyolc ország katonáiból álló ensz-erők mandátumának meghosszabbításáról a hónap végén dönt a biztonsági tanács.

szl ku bd
09.13 020683 2189

--

sk0013 4 230 mtik1015

brit választások- középpártok

london, 1983. június 2. /mti/ - a szociáldemokrata-liberális pártsszövetség egy héttel a brit választások előtt négy százalékpontonra közelítette meg a munkáspártot, -tükrözik a the sun című londoni lap csütörtökön közzétett közvéleménykutatási adatai.

a felmérés a konzervatív párt szavazati arányát 44, a munkáspártét 29, a szövetségét 25 százalékra becsülte. utóbbiaknál ez a legjobb teljesítmény, amióta a választási kampány megkezdődött.

F

a brit választási rendszer azonban olyan, hogy ha a szociáldemokraták és liberálisok 30 százalékhoz jutnának s a munkáspárt 1-2 ponttal elmaradna mögöttük, az utóbbi még akkor is vagy ötször annyi mandátumot szerezne, mint amazok.

a szociáldemokrata pártnak és szövetségesének országosan legalább 40 százalékot kellene elérnie ahhoz, hogy komoly parlamenti, esetleg hatalmi tényezővé válhasson.

mindazonáltal a konzervatívokat aggasztja a középpártok előretörése, mert a múlt tapasztalata szerint ezek csak akkor képesek jól szerepelni, ha a munkáspárt is szavazatnyereséghez jut és fordítva. ráadásul azok a mandátumok, amelyek szociáldemokraták és liberálisok számára megszerezhetőnek látszanak, jelenleg nagyrészt a konzervatívok kezében vannak.

ennek megfelelően szerdán már határozott fordulat érződött a konzervatív választási taktikában: vagy három hét óta először thatcher asszony miniszterei sorozatosan nekitámadtak a két középpártnak.

ae/hn ha

10.38 020683 1476

--

sk0014 4 230 mtik1016

stone - 2.

managua, 1983. június 2./prensa latina/ - a nicaraguai kormány látogatásra hívta meg richard stone-t, az egyesült államok különleges megbízatású közép-amerikai nagykövétét - jelentette be közleményben a nicaraguai külügyminisztérium.

a meghívás célja az, hogy az amerikai diplomata megismerkedjen a nicaraguai félnek a közép-amerikai konfliktussal kapcsolatos nézeteivel és meglátogassa azokat a helyeket az országban, ahol a legjobban látszanak az egyesült államok agressziójának következményei - hangoztatja a külügyminisztérium közleménye.

a nicaraguai kormány ismételten javaslatot tett az egyesült államoknak a két ország közötti feszültség csökkentését célzó tárgyalások megkezdésére. stone nicaraguai látogatásától is azt várja managuában, hogy az hozzájárul az amerikai-nicaraguai tárgyalások létrejöttéhez.

kzs ku bd

10.47 020683 0870

Fi

--

sk0015 4 300 mtik1017

marchais

párizs, 1983. június 2. /mti/ - georges marchais, az fkp főtitkára hangsúlyozta: az eurorakéták kérdésében európa sorsa forog kockán, ezért valamennyi európai kormányt be kell vonni a genfben folyó tárgyalásokba, mint azt az fkp politikai bizottsága javasolta.

marchais szerdán este a párizs-környéki ivry-ben rendezett vitaesten a résztvevők kérdéseire válaszolva rámutatott: a williamsburgi nyilatkozat aláírásával franciaországot most már közvetlenül érinti a genfi tárgyalások kimenetele. ebből az új helyzetből le kell vonni a következtetést: franciaországnak a többi európai kormánnyal együtt be kell kapcsolódnia e tárgyalásokba, ha valamennyi résztvevőt a megegyezés akarta vezeti e tárgyalásokon, akkor azok eredményeként sikerülni fog kiegyensúlyozott módon csökkenteni a fegyverzeteket Európában.

marchais elutasította az egyes francia kommentátorok által hangoztatott feltevést, hogy az fkp politikai bizottságának legutóbbi nyilatkozata, melyben fenntartásait hangoztatta a williamsburgi nyilatkozattal kapcsolatban, mitterrand elnök személye ellen irányul. az fkp főtitkára mitterrandnak az eurorakéták kérdéséről tett kijelentéseit idézve rámutatott: az elnök maga is reményét fejezte ki, hogy a genfi tárgyalások eredményre vezetnek s ez a feltétele annak, hogy elkerüljék az amerikai rakétatelepítést Európában.

marchais egyébként sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy williamsburgban nem hoztak konkrét határozatokat a dollárárfolyam emelkedésének megakadályozására. a francia gazdasági helyzetről szólva hangsúlyozta, hogy a munkanélküliség súlyos gondot jelent és a kommunisták véleménye szerint a kormány legutóbbi gazdasági intézkedései nem tükrözik a helyzet megjavításához feltétlenül szükséges politikát. az fkp a munkanélküliség elleni hatékony harcot sürgeti, s ezzel a szocialistákkal kötött kormányzati megállapodás szellemében jár el. a megállapodásban a két párt arra kötelezte magát, hogy megteremtik a gazdasági növekedés feltételeit és hatékony harcot folytatnak a munkanélküliség ellen. az fkp továbbra is e kormányzati szerződés alapján áll s arra törekszik, hogy a baloldali kormány beváltsa vállalt kötelezettségeit, -hangoztatta georges marchais.

ds/dj ha

10.51 020683 2241

Fi

--

sk0016 4 230 mtik1018

williamsburg - belga

brüsszel, 1983. június 2. /mti/ - „kétes értékűnek, nevezte a williamsburgi csúcserőkezlet eredményeit karel van miert flamand szocialista pártelnök, s elítélően nyilatkozott arról, hogy reagan elnöknek végül sikerült rákényszerítenie nézőpontját biztonsági kérdésekben a többi kormányfőre, a kezdetben megnyilvánult nyugatnémet, francia, kanadai és japán ellenkezéssel szemben.

„williamsburg így átalakult valamiféle szuper-nato csuccsá, holott franciaország kívül áll a katonai szervezeten, japán pedig nem is tagja a szövetségnek. a hét vezető ország rákényszerítette akarát a kisebb szövetségesekre is, - jelentette ki a flamand szocialista párt vezetője. elítélte mitterrand elnök álláspontját is, mert bár franciaországban nem kíván amerikai fegyvereket és az önállóság híve, belgiumot és hollandiát arra ösztönzi, hogy befogadják az amerikai rakétákat, ugyanakkor elutasítja a francia atomerő számításba vételét a szovjetunióval folytatott tárgyalásokon.

van miert annak a véleménynek adott hangot, hogy az egyesült államok nem törekszik igazán megegyezésre genfben, és „megdöbbenőnek, nevezte, hogy a nyugat-európai kormányok, köztük a belga kormány, ezt engedelmesen tudomásul veszik. a flamand szocialisták ellenzik a robotrepülőgépek befogadását belgiumba, és van miert azt is sürgette, hogy a kormány függessze fel - dánia példájára - a pénzügyi hozzájárulást a nato-rakétatelepítési programhoz.

mp/hn ha

10.56 020683 1483

--

sk0017 4 300 mtik1019

európai parlament - kommunisták

brüsszel, 1983. június 2. /mti/ - „a munkanélküliség nem végzet. a nyugat-európai közösség leküzdheti ezt a problémát, és le is kell küzdenie, - hangoztatta a közösségi parlament kommunista képviselőcsoportja, miután három napos külön ülést szentelt a munkanélküliségnek, majd a kormányokhoz, az egk- főbizottsághoz és a szakszervezetekhez fordult javaslatokkal.

a képviselőcsoport ülésén részt vett jack ralite francia /kommunista/ munkaügyi miniszter, gaston thorn, az európai közösségek bizottságának elnöke és a főbizottság több tagja, georges debunne, a nyugat-európai szakszervezeti szövetség /ces/ elnöke. a kommunista képviselők aggodalmukat fejezték ki azzal kapcsolatban, hogy a soron következő stuttgarti egk-csucson mellékes problémák kerülnek ismét terítékre, és az alapvető kérdések, köztük a foglalkoztatottság növelése, ismét háttérbe szorulnak.

a 434 tagu nyugat-európai parlamentben jelenleg 48 kommunista képviselő foglal helyet: olaszok, franciák, görögök és egy dán képviselő.

mp/dj ha

10.58 020683 1072

--

sk0018 4 230 mtik1020

nakaszone /1.rész/

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. június 2. /mti/- csütörtökön visszaérkezett tokióba a williamsburgi csúcserőkezletről nakaszone jaszuhiro, japán miniszterelnök. már hazaérkezése előtt rendkívül heves támadások érték a sajtó, az ellenzéki pártok, sőt saját konzervatív pártjának egyes vezetői részéről amiatt, hogy áldását adta a csúcskonferencián kiadott politikai nyilatkozathoz és támogatásáról biztosította a nato rakétatelepítési tervét. japán miniszterelnök először foglalt eképpen állást, világossá téve, hogy tokió egyetért az egyesült államok és a nato szovjetellenes stratégiájával. mi több, a japán fővárosban tartják magukat az értesülések, amelyek szerint a konferencián nakaszone jaszuhiro az „elrettetés,„ stratégiájának reagan után lehangosabb szószólója volt. az amerikai elnök melletti aktivitása egyes sajtójelentések szerint még a nyugat-európai országok vezetőit is meglepte.

ll

a kormányfőt azzal vádolják, hogy sajátos kötelezettségvállalása változást jelez japán eddigi „védelmi„ politikájában. az ország alkotmánya ugyanis tiltja a csatlakozást minden fajta kollektív biztonsági rendszerhez, nem is beszélve arról, hogy nakaszone williamsburgi ténykedése a japán közvélemény antinukleáris érzelmeinek semmibebevételéről tanuskodik.

a sajtó és az ellenzéki pártok többsége rendkívül veszélyesnek nevezte a nato-val kialakított ujdotsült koordinációt, s azt a békealkotmány megsértéseként értékelte. a kormányon lévő ldp- en belül is erősödnek azok a hangok, amelyek szerint a nakaszonei vállalatok messze túlmennek japán eddigi „védelmi„ politikáján. /folyt./

pl/hn ha

12.12 020683 1675

--

sk0019 4 230 mtik1021

nakaszone /2.rész/

a hivatalos tokió ugyanakkor azt hangoztatja, hogy a williamsburgi csucskonferencia több szempontból is „rendkívül sikeres„ volt. nem utolsó sorban a kelet-nyugati politikai és gazdasági kapcsolatok terén előmozdította a nyugati egység és szolidaritás megszilárdítását, ezáltal reagan elnök számára lehetővé téve, hogy a szovjetunióval „hatékony„ leszerelési tárgyalásokat folytasson.

pl/hn ha

12.13 020683 0438

ak

--

sk0020 4 230 mtik1022

palme - fegyvermentes övezet

helsinki, 1983. június 2. /mti/ - olof palme svéd miniszterelnök helsinki, urho kekkonen 1963-as, az észak-európai atomfegyvermentes övezetről szóló javaslatának 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen észak-európa biztonságáról tartott előadást. mint megállapította: észak-európa biztonságpolitikai helyzete szilárd, az övezet atomfegyvermentes. a nemzetközi feszültség növekedése, a nagyhatalmak közötti kölcsönös bizalom hiánya azonban nem maradt hatástalan európa egészére, így az észak-európai biztonság megőrzésére szolgáló kekkonen-javaslat változatlanul időszerű.

az atomfegyvermentességnek ki kellene terjednie valamennyi, a területhez tartozó országra, miközben az övezettel határos területeken is tartózkodni kellene olyan fegyverzet tárolásától, mely a térség ellen irányuló lépéseket vonzana. az övezet megteremtése palme szerint folyamatos lépés-sorozatot igényel, mely már önmagában is növelheti a térség eltérő biztonságpolitikát folytató országainak egymás iránti bizalmát. sajtóértekezletén a svéd államfő kinyilvánította kormánya készségét dániával és norvégiával folytatandó megbeszélésekre az övezet megteremtése érdekében.

palme hangsúlyozta: bizonyos abban, hogy a közép-európai atomfegyvermentes övezet megteremtésére tett svéd elképzelés életképes, erről győzték meg a javaslatra érkezett pozitív válaszok.

gáti/jp ha

12.24 020683 1417

ak

--

sk0021 4 230 mtik1023

háborus bűnös

berlin, 1983. június 2. /mti/ - a háborus bűncselekmények elkövetésével vádolt heinz barth volt ss- százados berlini perében életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását követelte csütörtökön a vád képviselője.

a tárgyalás során a vádlott elismerte a terhére felrótt bűncselekményeket.

mint az államügyész kifejtette barth bűnössége egyértelműen bebizonyosodott. a volt ss-tiszt 734 csehszlovák és francia állampolgár meggyilkolásában működött közre a második világháború idején, és résztvett a franciaországi oradour felgyújtásában.

csütörtökön délután a védelem képviselője kap szót. az ítéletet a jövő héten, kedden hozzák meg.

bj/hn már

13.47 020683 0694

--

sk0022 4 230 mtik1025

vénuusz-15

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. június 2. /mti/ - a szovjetunióból csütörtökön utnak indították a vénuusz-15 jelzésű automatikus bolygóközi állomást. feladata, hogy - mintegy 130 napos út után, október elején a vénuusz körzetébe érve, és ott bolygó körüli pályára állva - folytassa az égítést légkörének és felszínének korábban megkezdett kutatását. a vénuusz-15 berendezéseinek elkészítésében a szovjet tudósokon kívül az ndk szakemberei is részt vettek.

utoljára 1982 márciusában értek szovjet bolygóközi szondák a vénuuszra; a vénuusz-13 és a vénuusz-14 leszállt a bolygó felszínén. értékes adatokat szolgáltatott az esthajnalcsillag légköréről, legfőbb feladatuk azonban a vénuusz talajának vizsgálata volt. talajmintákat vettek, elvégezték elemzésüket, s a nyert adatokat továbbították a földi állomásokra.

M

ezeknek az adatoknak a felhasználásával állították elő a szovjet szakemberek a közelmúltban a vénuusz talajának pontos mását földi laboratóriumban. a két szonda a vénuusz-kutatás történetében első ízben jó minőségű színes felvételeket is készített a bolygó felszínéről, s ezeket szintén a földre továbbította.

fl/hn ai fn

14.20 020683 1200

--

sk0023 4 230 mtik1026

bolivia - torres

la paz, 1983. június 2./mti-reuter/ - katonai diszpompával helyezték szerdán örök nyugalomra juan josé torres volt bolíviai elnököt, akinek exhumált holttestét a jelenlegi la paz-i kormány kérésére a közelmúltban argentinából szállították haza bolíviába. a temetésen a kabinet tagjai, valamint gyászolók ezrei vettek részt.

juan josé torres tábornok 1970 októberében került a bolíviai kormány élére, mint a haladó katonatisztek mozgalmának tagja. rövid kormányzása alatt haladó bel- és külpolitikát folytatott. több nagy bányát államosított, rendezte a bányászok bérét, kibővítette a szakszervezetek jogait. külpolitikájában imperialistaellenes irányzatot követett.

torrest 1971 augusztusában jugo banzer katonai puccsal megfosztotta az elnöki hivatalától. torres először allende elnök chiléjében telepedett le, majd a pinochet-puccs után argentinában élt. hét évvel ezelőtt, 1976 júniusában ismeretlen tettesek elrabolták buenos aires-i lakásából, és meggyilkolták.

kzs ai fn

14.36 020683 1026

M

--

sk0024 4 230 mtik1027

nato - hadügyi tervező

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983. június 2. /mti/ - a nato-országok hadügyminiszterei támogatásukról biztosították washingtoni a katonai tervező bizottság csütörtöki véget ért ülésén abban, hogy ez év végén megkezdik 572 eurorakéta 1979-ben elhatározott telepítését, ha addig nem jön létre ezt kizáró megállapodás genfben a szovjet-amerikai eurohadászati tárgyalásokon.

a két napos miniszteri tanácskozáson a nato katonai vezetése és caspar weinberger amerikai hadügyminiszter erős nyomást gyakorolt a szövetséges kormányokra, hogy az érvényben lévő takarékosági politikák ellenére fokozzák katonai kiadásukat a „szovjet fenyegetés”, ellensúlyozására. elsősorban a hagyományos fegyverzetek fejlesztését sürgették a legkorszerűbb technika /elektronika, lézertechnika, sfb./ alkalmazásával, de azt is, hogy igyekezzenek mindenütt a leghatékonyabban felhasználni a rendelkezésre álló forrásokat. a záróközleményt görög, spanyol és dán részről csak bizonyos fenntartásokkal fogadták el.

joseph luns nato-főtiszt és weinberger közös záró sajtóértekezletükön azt hangsúlyozták, hogy az atlanti szövetség összetartása a megnyilvánult nézeteltérések ellenére is „változatlan valóság”,.

a miniszterek többsége „sajnálkozással”, fogadta a dán parlament keddi határozatát, amellyel felfüggesztette az ország pénzügyi hozzájárulását a nato rakétatelepítési programjához. e határozat nyomán a dán miniszter közölte: ezek után „csak elvben”, támogathatja az 1979-es kettős határozatot. luns és weinberger szerint azonban a dán visszalépés „nem befolyásolja a telepítési programot”, „azt a terveknek megfelelően végre fogják hajtani.

görögország korábbi álláspontjához híven ezúttal is elutasította az 1979-es határozatot, s elhatárolta magát a közlemény arra vonatkozó részeitől. a spanyol miniszter pedig közölte: kormánya népszavazáson kívánja „megvizsgálni”, az ország nato-tagságát, s addig nem foglal állást egyetlen kérdésben sem, noha - tette hozzá - „osztja a közleményben foglaltakat”,./folyt/

mp/jp már

15.50 020683 2101

--

sk0025 4 230 mtik1028

pfsz-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1983. június 2. /mti/ - a palesztinai felszabadítási szervezet belső válságának elmélyülését jelzi, hogy legfontosabb tagszervezete, az el-fatah központi bizottságának egyik tekintélyes személyisége, szalah halaf /abu ijad/ is csatlakozott jasszer arafat bírálóhoz. az egyesült arab emírségekben megjelenő al-halidzs című lapnak adott interjúban abu ijad kijelentette, hogy teljes rokonszenvvel viseltetik a lázadók követeléseit iránt. arafat hibáit taglalva rámutatott, hogy a pfsz vb elnöke elhanyagolta a kollektív vezetést, a munkatársaival való eszmecserét. arafatnak szembe kell néznie a hibáival - folytatta - „meg kell vizsgálnia, mi a helyes, mi a helytelen, így kívánja a mozgalom érdeke.

abu ijad szerint az el-fatah lázadói között sok a nagyon őszinte tiszt. „követeléseik hosszú ideje a mi követeléseink”, - tette hozzá. abu ijad ugyanakkor védelmébe is vette arafatot, mint a palesztin forradalom jelképét. valószínűnek tartja, hogy arafat helyében bármely palesztin vezető hasonlóan viselkedett volna a jelenlegi arab politikai ingoványban.

egyres hírek szerint azzal az eredménnyel járt a szíriai békeltető bizottság tevékenysége, hogy arafat hozzájárult az el-fatah lázadó vezetőinek, abu szaleh központi bizottsági tagnak és abu mussza ezredesnek a rehabilitálásához. más források úgy tudják, hogy további 24 gerillaparancsnok csatlakozott az arafat irányvonalát bíráló zendülőkhöz, azt állítva, hogy tízezer harcos áll mögöttük.

közben az izraeli megszálló hadsereg az utóbbi 48 órában több mint száz libanoni állampolgárt és palesztin menekültet tartóztatott le a dél-libanoni településeken rendezett razziaik során. az anszari fogolytáborba hurcolt embereket azzal vádolják, hogy részt vettek az izraeli megszállók ellen végrehajtott, példátlan méreteket öltő ellenállási akciókban.

bs/im már

16.03 020683 1922

--

sk0026 4 230 mtik1029

az izraeli hadügyminiszter párizsban

párizs, 1983. június 2. /mti/ - charles hernu francia hadügyminiszter csütörtökön megbeszélést folytatott mose arensz izraeli hadügyminiszterrel, aki a nemzetközi légikiállítás alkalmából tartózkodik párizsban. arens a találkozó után kijelentette, hogy „nagyon jó hangulatu, baráti,, megbeszélést folytatott francia kollégájával. a két ország közötti együttműködés általános kérdéseiről és a „közös érdekű védelmi problémákról,, tárgyaltak. egyetértettünk abban, - mondotta - hogy meg kell erősíteni és támogatni kell a libanoni kormányt és nagy fontosságot kell tulajdonítani a libanon és izrael közötti szerződésnek,,.

párizsban - mint már jelentettük - szerdán, safik el-vazzan libanoni miniszterelnök látogatása után közölték, hogy franciaország egy milliárd frank értékű hitelt nyújt libanonnak, s ezenkívül 650 millió frankos hitelt nyújt a libanoni hadsereg felszereléséhez.

ds/jp már

16.10 020683 0958

--

sk0027 4 230 mtik1030

marchais williamsburgról

1983. június 2. /mti/ - georges marchais, az fkp főtitkára csütörtökön délben a francia televízióban elhangzott nyilatkozatában élesen bírálta a williamsburgi csúcskonferenciát. hangsúlyozta, hogy az nem volt eredményes franciaország szempontjából, mert semmiféle konkrét döntés nem született gazdasági téren. a dollár árfolyama most a konferencia után még gyorsabban emelkedik, mint az előtt.

marchais bírálta jacques delors gazdasági és pénzügyminiszternek azt a williamsburgban tett kijelentését is, hogy franciaország partnerei pozitívan fogadták a francia kormány „kemény gazdasági intézkedéseit,,. az fkp főtitkára azt mondta, hogy delorsnak ez a kijelentése szinte provokálja a franciákat. „delorsnak nem volt nehéz dolga meggyőznie reagant és thatcher asszonyt arról, hogy súlyos áldozatokra kell kényszeríteni a dolgozókat.,,

ll

marchais továbbá kijelentette, hogy a csúcskonferencián a stratégiai kérdésekről szóló határozat új helyzetet teremtett, s módosítja a genfi tárgyalásokkal kapcsolatos eddigi francia magatartást. franciaországot most már közvetlenül érinti a genfi tárgyalások kimenetele. ezért javasolta az fkp politikai bizottsága, hogy e tárgyalásokba be kell vonni minden európai kormányt.

ds/ge már

16.20 020683 1283

--

sk0028 4 230 mtik1031

nato - hadügyi tervező - 2.

brüsszel, 1983. június 2. /mti/ - a dán parlamenti döntés mindenképpen zavart keltett a nato-körökben, noha igyekeztek kisebbiteni jelentőségét. lums odáig ment, hogy kijelentette: „nincs nagy jelentősége annak, mit határoz a dán parlament,,. /az 1979-es határozat nem írja elő cirkálórakéták elhelyezését dániában, a költségek viselésében azonban egy kis rész dániára hárult volna./

az egyesített katonai szervezethez tartozó országok hadügyminiszterei és vezérkari főnökei tanácskozásán megvitattak és jóváhagytak egy tervet, amely azt tartalmazza, hogyan helyettesítsék nyugat-európai egységekkel és külön mozgósított tartalékcsoportokkal az Európában állomásoztatott amerikai haderőket, ha ez utóbbiakat a nyugat „létfontosságú érdekei védelmében,, a nato-szerződésben rögzített térségen kívül vetnék be az e célra létrehozott amerikai gyorshadtest keretében. minden ilyen esetben azonban a kormányoknak előbb tanácskozniuk kell egymással, a nato-térségen kívüli beavatkozások mindenkor a nemzeti kormányok döntésétől függnék.

a nato-tervek konkrét formában számolnak azzal, hogy a földközi-tengeren vagy az nszk-ban állomásozó amerikai egységeket a közel-keleten, a perzsa-öböl térségében vagy ázsia valamelyik pontján kell esetleg bevetni a nyugati érdekek védelmében. /folyt/

mp/im már

16.34 020683 1353

ll

--

sk0029 4 230 mtik1032

rövid hírek

argentín kommunista párt

buenos aires, 1983. június 2. /adn/ - az igazságügyi hatóságok országos pártnak ismerték el az argentín kommunista pártot, s így a párt részt vehet az október 30-ra kiírt általános választásokon. az argentín kommunisták több mint 100 000 aláírást gyűjtöttek pártjuk bejegyzéséért, s ezzel elérték, hogy az argentín kommunista párt hivatalosan elnyerte az országos, legális párt státusát.

hriszto botev

szófia, 1983. június 2. /mti/ - a hagyományoknak megfelelően csütörtökön, hriszto botev és társai hősi halálának napján bulgáriában országsszerte megemlékeztek az oszmán iga elleni harc mártírjairól. a bolgárok petőfije, botev és társai 107 évvel ezelőtt haltak hősi halált a törökök elleni harcokban.

szovjet nyilatkozat

moszkva, 1983. június 2. /taszsz/ - a szovjet jogászsövetség csütörtökön nyilatkozatban követelte, hogy az olasz hatóságok engedjék szabadon a több mint fél évvel ezelőtt bebörtönzött szergej ivanov antonov bolgár állampolgárt. mint a nyilatkozat hangsúlyozza, a hatóságok nem találtak semmiféle bizonyítékot arra, hogy antonovnak köze lenne a ii. jános pápa elleni merényletkez. a nyilatkozat felszólítja olaszország haladó jogászait, hogy tegyenek meg minden szükségeset antonov azonnali szabadon bocsátásáért.

ék-ti ai fn

16.46 020683 1340

--

sk0030 4 230 mtik1033

brit tüntetők

upper heyford, 1983. június 2. /upi/reuter/ap/ - a Londontól 150 kilométerre északra lévő upper heyford amerikai légitámaszpontonál csütörtökön folytatódott a brit békeharcosok akciója. a tüntetők ismét élő gyűrűt vontak a bázis köré, hogy megakadályozzák az amerikai kezelőszemélyzet bejutását. a tüntetők a támaszponton lévő 76 darab f-111-es, atombomba szállítására alkalmas bombázó állomásoztatása ellen tiltakoztak.

a támaszponthoz ezuttal is több száz rendőrt vezényeltek. a rendőrök megpróbálták szabaddá tenni a bejáratokat. rendőrségi közlések szerint csütörtökön több mint száz tüntetőt vettek őrizetbe.

a békeharcosok négy naposra tervezett és immár harmadik napja tartó akciója során eddig összesen négyszáz személyt tartóztattak le. rendőrbíróság elé állítják őket; hivatalosan azzal vádolják őket, hogy „akadályozták a közúti forgalmat,,.

rp-ág ai fn

16.55 020683 0908

--

sk0031 4 230 mtik1035

ndk nekrológ - seghers

berlin, 1983. június 2. /adn/ - a német szocialista egységpárt központi bizottsága, az ndk államtanácsa és minisztertanácsa gyászjelentést adott ki a nagy írónő, az ndk írószövetsége tiszteletbeli elnöke, anna seghers halála alkalmából.

- személyében pártunk, egész népünk, a német demokratikus köztársaság kiemelkedő, harcdezt, állhatatos kommunistát veszített el, aki egész életét, tudását és képességeit a munkásosztály szocializmusért és békéért vívott harcának szentelte - hangoztatja a nekrológ.

- műveiben testet öltött századunk német szocialista realista irodalmának egysége és folyamatossága, amely a német és az egyetemes kultúra humanista hagyományaiban gyökerezik. anna seghers regényei, elbeszélései és irodalomelméleti munkái a szocialista humanizmus kiemelkedő bizonyítékai. irodalmi alkotásainak sokszínűsége,

hg

szépsége, költőisége és embersége bizonyította, hogy a szocializmus az írónak széles látókört biztosít, és lehetővé teszi számára, hogy mélyen betekinthesse a történelmi és a társadalmi fejlődés törvényszerű menetébe - állapítja meg a többi között a gyászjelentés.

to hf fn

17.33 020683 1165

--

sk0032 4 230 mtik1036

ceausescu temesváron

bukarest, 1983. június 2. /agerpres/ - nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, az államtanács elnöke csütörtökön munkalátogatásra temesvárra érkezett. a látogatás alkalmából a város központjában nagygyűlést tartottak, amelyen mintegy százezer román, magyar, német és szerb nemzetiségű dolgozó vett részt.

a nagygyűlésen nicolae ceausescu beszédet mondott.

ts hf fn

17.47 020683 0424

--

sk0033 4 230 mtik1037

nato - hadügyi tervező - 3.

brüsszel, 1983. június 2. /mti/ - a hadügyminiszterek támogatásukról biztosították washingtonnak a bizalomerosztó intézkedésekre tett javaslatait is. támogatják továbbá a „közbülső megoldásra”, vonatkozó amerikai ajánlatot. „ahhoz azonban, hogy az eurohadászati tárgyalások sikerre vezessenek, ki kell tartani a telepítések mellett, mert csak ez bírhatja véleményváltoztatásra a szovjetuniót, - vélték közleményükben, hozzátéve, hogy „a nato folytatni kívánja a tárgyalásokat adott esetben a telepítések megkezdése után is,,.

mp/hi már

17.49 020683 0589

--

ha

sk0034 4 230 mtik1039

magyar-bolgár kulturális bizottság

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1983. június 2. /mti/ - jegyzőkönyv aláírásával csütörtökön szófiában véget ért a magyar-bolgár kulturális együttműködési vegyesbizottság x., jubileumi ülése, a dokumentumot dr. hanga mária művelődési miniszterhelyettes és milen marinov, a kulturális bizottság elnökhelyettese, a vegyesbizottság magyar, illetve bolgár tagozatának elnöke írta alá.

az ülésen értékelték a bizottság 10 éves tevékenységét, áttekintették a két ország rádiója és televíziója közötti együttműködés kérdéseit. egyetértettek abban, hogy az új bolgár-magyar és magyar-bolgár szótár kiadásáról mielőbb meg kell kötni a megállapodást az érintett intézmények, a két tudományos akadémia kiadója között. célszerűnek tartják irodalmi sorozatok kiadását annak érdekében, hogy minden jelentős klasszikus és mai irodalmi érték eljusson a két ország olvasóihoz. üdvözölték azt a tényt, hogy szeptemberben magyartanár képzés kezdődik a szófiai kliment ohridszki egyetemen. a budapesti ötvös lóránd tudományegyetemen már hosszabb ideje működik bolgár tanszék. egyetértettek abban, hogy a jövőben nagyobb gondot kell fordítani a kulturális és történelmi értékek, emlékhelyek gondozására, a múzeumok tevékenységének bővítésére.

a budapesti és a szófiai rádió együttműködéséről megállapították, hogy növelni kívánják a két ország életét bemutató műsorok számát. pozitívan értékelték a két nyelvű irodalmi esték hagyományát, amit folytatni kívánnak. a magyar és a bolgár televízió kapcsolatairól hangsúlyozták, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani az ifjúság eszmei, politikai, esztétikai nevelését szolgáló műsorokra, különös tekintettel a tizenéves korosztálynak szóló adásokra. a nézők sokrétűbb tájékoztatása érdekében tervezik a politikai és a kulturális magazinműsorok számára történő műsorcsereét.

x x x

georgi jordanov, a bkp kb politikai bizottságának póttagja, miniszterelnök-helyettes, a kulturális bizottság elnöke szófia tartózkodása során fogadta dr. hanga máriát. a találkozón jelen volt sebestyén jennő, hazánk szófiai nagykövete.

ék/hi már

18.21 020683 2198

ha

--

sk0035 4 230 mtik1040

andropov - harriman /1.rész/

moszkva, 1983. június 2. /mti/ - jurij andropov, az szkp központi bizottságának főtitkára csütörtökön moszkvában fogadta averell harrimant és feleségét, a nagy tekintélyű veterán diplomata, az egyesült államok egykori moszkvai nagykövete jelenleg magánemberként tartózkodik a szovjetunióban.

a találkozón jurij andropov szólt arról, hogy harriman négy évtizeddel ezelőtt az egyesült államok nagyköveteként eredményes tevékenységet fejtett ki moszkvában. abban az időben a két ország szövetséges volt, együtt védelmezték a békét a fasiszta veszéllyel szemben. a szovjet és az amerikai embereknek ma is van egy közös ellenségük - a háborus veszély.

e veszély tudatának arra kellene buzdítania a szovjetunió és az egyesült államok vezetőit, hogy kölcsönös mértéktartást tanúsítsanak és közös erőfeszítésekkel megtalálják azokat a kölcsönösen elfogadható megállapodásokat, amelyek révén elkerülhető egy jóvátehetetlen lépés. sajnos, ilyen felelősségteljes magatartást a jelenlegi amerikai kormányzat részéről nem tapasztalunk - mutatott rá az szkp kb főtitkára. - kilátástalan azonban az a politika, amelynek célja, hogy katonai fölényt vívjanak ki a szovjetunióval szemben és feltételeket diktáljanak neki. e politika eredményeként olyan helyzet alakult ki, ami csupán aggodalomra ad okot.

mi komolyan vesszük az egyesült államokhoz fűződő kapcsolatainkat és tisztában vagyunk azzal, milyen nagy jelentőségük van a béke megőrzése, a nukleáris háború veszélyének elhárítása szempontjából - állapította meg jurij andropov. - a békés egymás mellett élés, az egyenlőségen alapuló, kölcsönösen előnyös, sőt jószomszédi kapcsolatok fejlesztése az egyesült államokkal - ez politikánk fő iránya. kapcsolataink normalizálása és továbbfejlesztése az egyenlő jogok alapján hasznos lenne az amerikai és a szovjet embereknek, de más országok népeinek is. /folyt./

fl/ge már

18.37 020683 1923

hg

--

sk0036 4 230 mtik1041

andropov - harriman /2.rész/

meggyőződésünk, hogy a jelenlegi nemzetközi körülmények között - figyelembe véve az általános hadászati helyzetet és robbanásveszélyes problémák szaporodását a világban - a szovjetunió és az egyesült államok nem engedheti meg magának, hogy katonai vetélkedésbe bonyolódjanak egymással. minden népnek érdeke fűződik országaink konstruktív együttműködéséhez. nyilvánvaló, hogy minden év, amely a fegyverzetkorlátozást szolgáló megállapodások megkötése nélkül telik el, újabb problémákat szül, és megnehezíti a fegyverkezési hajszá lefékezését - állapította meg jurij andropov.

az szkp kb főtitkára végül hangoztatta, hogy a szovjetunióban tisztelik averell harrimant és feleségét azért az odaadásért és kitartásért, amellyel a szovjet és az amerikai nép közötti megértés erősítésén, a két ország közötti kapcsolatok javításán fáradoznak.

harriman a beszélgetés során nyugtalanítónak nevezte a szovjet-amerikai kapcsolatok jelenlegi állapotát, és megállapította, hogy azokat a két ország népeinek érdekében, a béke megszilárdítása végett fejleszteni kell.

fl/ge már

18.46 020683 1127

--

sk0037 4 230 mtik1042

illyés gyula emlékest

moszkva, 1983. június 2. /mti/ - kétnyelvű irodalmi estet rendeztek csütörtökön moszkvában illyés gyula műveiből. a magyar rádió, a szovjet rádió valamint a szovjet-magyar baráti társaság szervezésében megrendezett műsort később felvételtől a két rádió is sugározni fogja.

illyés gyula verseit magyarul bánffy györgy, a józsef attila színház kiváló művésze, fodor tamás, a pannónia filmstudio rendezője és művésze, valamint sebő ferenc előadóművész tolmácsolta. a verseket orosz nyelven vjacseszlav saljevics, a vahtangov színház színésze és jurij puzirov, a moszkvai akadémiai művész színház tagjai mondták el.

hg

a nagy tetszéssel fogadott műsor bevezetéseként andrej turkov író, neves irodalomtörténész méltatta illyés gyula munkásságát.

kr/ge már

18.47 020683 0804

..-

sk0038 4 230 mtik1043

marchais - kormányzóvivői válasz

párizs, 1983. június 2. /mti/ - max gallo államtitkár, a francia kormány szóvivője csütörtökön délután kijelentette: nem lehet szó arról, hogy franciaország részt vegyen a genfi tárgyalásokon, e tárgyalásokat a két világhatalomnak kell folytatnia.

a szóvivő ugyan nem hivatkozott az fkp politikai bizottságának javaslatára és georges marchais állásfoglalására, de nyilatkozatát párizsban úgy értelmezik, hogy tulajdonképpen ezekre adott választ. a szóvivő elutasította a williamsburgi csucsértekezletet ért bírálatokat, s védelmébe vette delors gazdasági és pénzügyminisztert. „nincs delors-terv - mondotta -, csak egy olyan, a felemelkedést szolgáló terv van, amelyet az egész kormány és az egész parlamenti többség elfogadott.„

max gallo továbbá megállapította: a nemzetközi biztonság kérdéseiben a következő elvek vezérlik a kormányt: franciaország az atlanti szövetség tagja, és ebben a szövetségben megőrzi döntési önállóságát. mitterrand köztársasági elnök a williamsburgi értekezleten erőteljesen kifejezésre jutatta a francia politika önállóságát.

ds/ge már

18.55 020683 1136

hg

..-

sk0039 4 230 mtik1044

közel-kelet - izvesztyija

moszkva, 1983. június 2. /taszsz/ - az arab világban mind többen bizonyosodnak meg arról, hogy teljesen elhibázott és konfrontációhoz vezet a washington és tel-aviv által kierőszakolt szeparatista különalkuk utja - állapítja meg az izvesztyija csütörtöki számában konsztantyin gejevandov politikai szemleirő.

a libanoni problémát illetően az ésszerű alternatíva az ensz biztonsági tanácsa 508-as és 509-es számú határozatának feltétel nélküli teljesítése, valamint libanon szuverenitásának, területi egységének és függetlenségének biztosítása - szögezi le a cikkirő.

a kérdést még szélesebben vizsgálva, léteznek ismert össz-arab elvek az általános közel-keleti rendezésre - a fezből kidolgozott elvek a palesztin kérdést tekintik a probléma súlypontjának - és szovjet javaslatok is, amelyek a kulcskérdésekben egybevágóak ezekkel az elvekkel. mindezek jó alapot biztosítanak a tárgyalásokhoz. a tárgyalások mechanizmusára vonatkozó javaslat valamennyi érdekelt fél részvételével nemzetközi konferencia összehívását indítványozza az ensz bevonásával. mindez, természetesen nem zár ki más konstruktív kezdeményezéseket.

az a döntő - hangsúlyozza a szemleirő -, hogy az együttműködés és a békés rendezés módozatainak közös felkutatása javára mondjanak le a konfrontációs politikáról, és azokról a kísérletekről, hogy a közel-keleti konfliktus bonyolult problémáit katonai erővel oldják meg. napjainkban erről még a washington által barátinak tartott arab rendszerek vezetői is nyíltan beszélnek. saját tapasztalataikból tudják, hogy másképpen a közel-keleten nem lesz béke és biztonság - hangsúlyozza a cikkirő.

ti hf pi

19.09 020683 1683

hg

..-

sk0040 4 230 mtik1045

brit kommunisták - atomfegyverek

London, 1983. június 2. /taszsz/ - Gordon McLennan, nagy-britannia kommunista pártjának főtitkára megbélyegezte a brit konzervatív kormányt az azt a tervét, hogy fegyveres konfliktus esetén atomfegyvereket vessen be. Londonban tartott sajtóértekezletén kijelentette, a toryk veszélyes elgondolásai - amelyeket Thatcher miniszterelnök többször is megerősített - kifejezésre juttatják az ugynevezett „nukleáris elrettentés”, stratégiájának lényegét. A brit nukleáris fegyverek lehetséges alkalmazásának emlegetése kész örültség - mondotta a brit kommunisták vezetője.

az ilyen és ehhez hasonló harcias nyilatkozatok ismét feltárják a konzervatívok militarista politikájának rendkívül veszélyes voltát és aláhúzzák annak szükségességét, hogy a június 9-én tartandó általános választásokon a Thatcher-kormányt el kell távolítani a hatalomból - hangsúlyozta McLennan.

ml hf pi

19.22 020683 0931

--

sk0041 4 230 mtik1046

harriman - szovjet tv

Moszkva, 1983. június 2. /mti/ - nyitnak és konstruktívnak minősítette Jurij Andropovval folytatott megbeszélését a szovjet televízió csütörtök esti híradójában elhangzott nyilatkozatában.

a szovjet-amerikai kapcsolatok megjavításának lehetőségét meg lehet és meg kell találni - hangoztatta a veterán diplomata, és hozzátette: reméli, hogy mostani moszkvai megbeszélései hozzájárulnak a kapcsolatok javításához.

csütörtökön, a késő délutáni órákban Harriman sajtótájékoztatót tartott, s ott ugyanezt az értékelést adta az SZKP KB főtitkárával folytatott megbeszéléséről.

kr/ge már

19.34 020683 0655

lg

--

sk0042 4 230 mtik1047

jaruzelski záróbeszéde /1.rész/

Varsó, 1983. június 2. /mti/ - a legdrámaibb események már mögöttünk vannak, a legnehezebb feladatok még előttünk, a teljes normalizáláshoz még sok erőfeszítésre és időre van szükség. A mai nehéz körülmények között is úgy kell azonban dolgozni, hogy az ország további szocialista fejlődésének irányait és feltételeit tartsuk szem előtt.

Így jellemezte a lengyel belpolitikai helyzetet illetve a párt, az ország előtt álló feladatokat Wojciech Jaruzelski nadseregtábornok, a Lemp KB első titkára a központi bizottság keddi ülésén mondott záróbeszédében, amelyet csütörtökön hoztak nyilvánosságra Varsóban.

nyomatékosan hangsúlyozta, hogy Lengyelország a jövőben sem enged semmiféle nyugati nyomásnak, ugyanakkor továbbra is kész a béke ügyét szolgáló kapcsolatokat kialakítani minden országgal. Külön kiemelte annak fontosságát, hogy a szocialista Lengyelország fokozatosan helyreállítja aktív együttműködését a szocialista országokkal, a varsói szerződés és a KGST keretein belül. Igen jelentősnek nevezte a szocialista partnerek Lengyelország iránt megnyilvánuló bizalmát.

a belpolitikai helyzetet elemezve szólt arról, hogy a politikai ellenfél befolyása csökken, de önként nem adja meg magát, ezért is fontos igazi szándékainak az eddiginél hatékonyabb teleptezése. Szólt a munkás-paraszt szövetség erősítéséről, a szocialista demokrácia fokozásáról, az embereknek a közügyekbe való minél szélesebbkörű bevonásáról. A hatalom, amely igazi néphatalom kíván lenni, a mindennapi élet gyakorlatává akarja tenni az olyanfajta konzultációkat, mint amilyen a március végén tartott országos munkásaktív értekezlet volt. /folyt./

kn/ge pi

19.47 020683 1701

lg

--

SK0043 4 230 mtik1048

jaruzelski záróbeszéde /2.rész/

változatlanul érvényes a nemzeti megegyezés eszméje, amelyet jól szolgál a hazafias nemzeti újjászületési mozgalom. halmi politikai pluralizmusról azonban szó sem lehet. meg kell hallgatni és tanulmányozni kell az eltérő nézeteket, a szocializmussal szemben ellenséges erőkkel azonban nem lehet megegyezni. a cél tehát: közmegegyezés, de nem minden áron. ezzel kapcsolatban van egy meghatározott választóvonal: a szocialista rendszer, a társadalmi tulajdon, az ország szövetségi kapcsolatainak elismerése, ez az a vonal, amely elválasztja egymástól a jószándéku birálatot a romboló tagadástól.

az állam és az egyház viszonyáról szólva jaruzelski leszögezte: tudomásul kell venni, hogy a lengyel történelemben igen mély hagyományai vannak a vallásosságnak. ezt a népi állam messzemenően tiszteletben tartja, ugyanakkor természetesen ragaszkodik az állam és az egyház különállásához. a három éve tartó válságot összességében áttekintve elmondható, hogy a papság többsége realista magatartást tanúsított, a klérus egy része azonban aktívan részt vett a politikai ellenfél tevékenységében. mindent összevetve azonban - állapította meg jaruzelski - az állam és az egyház kapcsolatai általában megfelelőek. /folyt./

kn/ge pi

19.49 020683 1277

-.-

SK0044 4 230 mtik1049

craxi sajtóértekeztetés

Róma, 1983. június 2. /mti-/upi/afp/reuter/ - Bettino Craxi, az olasz szocialista párt főtitkára csütörtöki sajtóértekeztetésén ismételten elutasította az olasz kommunista párt által már többször javasolt baloldali demokratikus alternatíva gondolatát.

Craxi külföldi tudósítók előtt nyilatkozva ismertette pártja programját a június 26-27-i parlamenti választásokra. azzal indokolta az okp javaslatának elvetését, hogy pártjának értékelése szerint a baloldali demokratikus alternatívához jelenleg nincsenek meg a szükséges politikai feltételek. kijelentette, hogy az öszp nem kíván semmilyen szövetségre lépni az olasz kommunista párttal. egyúttal értésre adta, hogy kedvező választási eredmények esetén az

hg

ország legerősebb politikai erejének, a kereszténydemokrata pártnak támogatását kívánja megszerezni abból a célból, hogy kormányt alakíthasson.

megfigyelők szerint a választásokon a szocialista párt növelheti szavazóiinak számát és az összes voksok mintegy 15 százalékára számíthat. tekintettel arra, hogy a szocialista párt „a mérleg nyelve”, a parlamentben, ilyen szavazati aránnyal Craxinak jó esélye van arra, hogy kormányalakításra kérjék fel. ebben az esetben - mondotta az olasz szocialista párt főtitkára - a kormányalakításnál a kereszténydemokrata párttal való együttműködésre törekedne. ugyanakkor leszögezte, pártja elvárja, hogy a kereszténydemokrata párt felülvizsgálja eddigi politikáját.

külpolitikai kérdésekről szólva Craxi hangoztatta, ha a kormány élére kerül, tartani fogja magát a NATO 1979 decemberi kettős határozatához, az amerikai robotrepülőgépek szicíliai telepítéséhez.

ur-tu hf pi

19.52 020683 1674

-.-

SK0045 4 230 mtik1050

NATO katonai tervező bizottság - taszsz

Brüsszel, 1983. június 2. /taszsz/ - Albert Balebanov, a taszsz brüsszeli tudósítója írja:

a NATO tagországai - figyelmen kívül hagyva a népek békeakarátát - a szövetség katonai tervező bizottságának csütörtöki végetért ülésén ismét hitet tettek az új, közepes hatótávolságú amerikai atomrakéták európai telepítéséről szóló határozat mellett. a NATO központjában, everében rendezett tanácskozáson - amelyen nem volt jelen Franciaország - olyan záróközleményt fogadtak el, amely bizonyítja: a katonai szövetség fokozni kívánja a fegyverkezési hajszát, és nagy szabású programokat dolgoz ki új típusú fegyverek kifejlesztésére.

ez a dokumentum arra irányuló kitételeket tartalmaz, hogy a mostani hozzávetőleges európai egyensúly az egyesült államok javára billenjen, hogy növekedjék egy atomkonfliktus veszélye Európában. a közlemény teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a Szovjetunió és a szocialista közösség többi országának építő jellegű békejavaslatait. a nyugat-európai országok, amelyek területén Pershing-2 típusú

hg

1983.06.02.

rakétákat és robotrepülőgépeket helyeznek el, washington atomtuszaivá válnak. az okmány arról is tanuskodik, hogy a nato-nak nem áll szándékában a felek egyenlőségének és egyenlő biztonságának elvén alapuló igazságos megegyezésre jutni.

a nato katonai tervező bizottságának ülése jól bizonyította: az amerikai kormányzat növekvő nyomást gyakorol szövetségeseire, hogy rákényszerítse őket a washingtoni katonai irányvonal fenntartás nélküli követésére.

a fehér ház diktátum-politikája az ülésen résztvevő több küldöttség tiltakozását váltotta ki. dánia fenntartását hangoztatta a záróközleménnyel kapcsolatban, s emlékeztetett arra, hogy a dán parlament elutasította az elsőcsapásmérő amerikai atomrakéták telepítésének támogatását, ugyancsak fenntartással élt spanyolország.

a görög delegáció szintén kifogásokat emelt a záróközlemény több, mindenekelőtt a genfi szovjet-amerikai tárgyalásokra vonatkozó kitétele ellen.

az ülés menete ismét bebizonyította: a nato vezetői nem veszik tekintetbe saját országaiknak azt a sürgetését, hogy vessenek véget a fegyverkezési hajszának.

gf ml pi

20.06 020683 2208

--

sk0046 4 230 mtik1051

rövid hírek

balti-tengeri államok konferenciája

tallin, 1983. június 2. /taszsz/ - tallinban csütörtökön befejeződött a balti-tengeri államok, valamint norvégia és izland képviselőinek 24. munkakonferenciája. a tanácskozás résztvevői egységesen állástfoglaltak a nukleáris háború megakadályozásának eszméje mellett - jelentette ki sajtótájékoztatóján a munkakonferenciák állandó bizottságának elnöke. rámutatott: a találkozó jó alapot teremtett arra, hogy a szakszervezetek összeforrottabban küzdjenek az új amerikai nukleáris eszközök nyugat-európába történő telepítése ellen.

hg

1983.06.02.

krakkó - rövidfilmfesztivál

krakkó, 1983. június 2. /pap/ - folytatódik a 20. krakkói rövidfilmfesztivál. a fesztiválon több mint husz ország - egyebek között ausztrália, bulgária, csehszlovákia, egyiptom, franciaország, jugoszlávia, magyarország, az ndk, spanyolország, és a szovjetunió - versenyfilmjei vesznek részt. a csütörtöki programban mutatták be a „jóreggelt bejрут,„ című palesztin filmet, amely a város lakóinak szenvedéseiről szól.

vaktárma bernben

bern, 1983. június 2. /upi/ - a berni rendőrség csütörtökön négy órára lezárta a belváros körzetét, miután a városháza, egy bank valamint a városi rendőrfőnök háza előtt pokolgépekhez hasonló szerkezeteket találtak. később azonban kiderült, hogy a pokolgépnek tűnő tárgyak nem tartalmaznak robbanótöltetet. egyelőre nem ismeretes, kik okozták a vaktármát.

ghali-colombo

róma, 1983. június 2. /upi/ - butrosz ghali egyiptomi külügyi államminiszter csütörtökön háromnapos látogatásra rómaiba érkezett és találkozott emilio colombo olasz külügyminiszterrel. a megbeszélésen a felek elsősorban a közel-keleti helyzetről cseréltek véleményt. ghali az egyiptomi álláspontot ismertette aggodalmának adott hangot amiatt, hogy nem sikerül a gyakorlatban megvalósítani a külföldi csapatok libanonból történő kivonásáról szóló libanoni-izraeli megállapodást. colombo tájékoztatta egyiptomi kollegáját a rejlett tőkésországok vezetői által a williamsburgi csucsértekezleten a kérdésben hangoztatott véleményekről.

tu hf pi

20.13 020683 2114

hg

--

sk0047 4 230 mtik1052

ndk írókongresszus /1.rész/

bochkor jenő, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1983.junius 2./mti/ - háromnapos tanácskozás után csütörtökön befejeződött berlinben az ndk íróinak 9.kongresszusa. az írótalálkozó központi témája az volt, hogy miként járulhat hozzá az irodalom a béke megszilárdításához és a szocializmus erősítéséhez. a felszólalók hitet tettek a szellem munkásainak aktív elkötelezettsége mellett, és rámutattak, hogy a békéért való kiállást nem lehet leszűkíteni az írók kis csoportjára, mert „hivatásos békeírók”, nincsenek. munkásságukat - még ha egy-egy műben nem is fordul elő a „béke”, szó - át kell hatnia a béke szeretetének és igénylésének.

ebben az összefüggésben szó volt az irodalom és a közönség viszonyáról és az ifjúságnak az irodalom szeretetére való neveléséről.

a kongresszusra nem voltak jellemzők a heves viták, hiszen az egykori ellentéteket - amelyek néhány éve kilenc író kizárása nyomán keletkeztek - hermann kant írószövetségi elnök szavaival „már benőtte a fü”,.

egyesek részéről felvetődött ugyan, hogy van-e értelme közös tárgyalóasztalhoz ülni a nemzetközi írótalálkozókon olyanokkal, akik ellenségesek a szocializmussal szemben. a tulnyomó többség azonban kifejezte véleményét, hogy az ilyen találkozók mindenképpen szükségesek /ilyenek voltak a közelmúltban lezajlott „kelet-nyugati írótalálkozók”,/, hiszen a véleménykülönbségek ellenére keresni kell a közös nevezőt abban a fő kérdésben, amely minden embert egyformán érint: a béke kérdésében. abba természetesen nem szabad belenyugodni, hogy az emberek békevágát egyesek kicsinyes célokra használják fel, és azzal visszaéljenek.

a tanácskozást beárnyékolta az ndk-irodalom, és egyben a világirodalom egyik legnagyobb alakjának, a 83 éves anna seghersnek a halála. a kongresszus résztvevői kegyelettel emlékeztek meg kedden elhunyt egykori elnökeikről, akinek életműve példát mutat valamennyiük számára. az írószövetség vezetősége csütörtökön kiadott nekrológjában vett bucsút anna segherstől, akihez még a kongresszus megnyitásának első napján ezzel a távirattal fordultak a küldöttek: „tanácsodról nem akarunk lemondani.,, /folyt./

bj/hi pi

20.18 020683 2191

-.-

sk0048 4 230 mtik1053

ndk írókongresszus /2.rész/

a kongresszuson részvevő háromszáz delegátus csütörtökön megválasztotta az írószövetség 88 tagu új vezetőségét és az elnökséget. az eddigi elnököt, hermann kantot megerősítette tisztségében.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a kongresszus után tartott sajtóértekezleten hermann kant érdemben nem tért ki stefan heym és társai szerepére, csupán sarah kirsch költőnőt bírálta „hallgatásáért”,. amikor rágalomhadjárat indult stephan hermlin ellen - akit ellenfelei a békéről szóló kijelentéseim miatt „álszentnek”, és az ifjúság „képmutató”, védelmezőjének nevezték - kirsch hallgatott, holott hermlin ellenfelei őt nevezték koronatanujuknak.

gerhard hennigert, az ndk írószövetségének első titkárát arról faggatták a nyugati sajtó képviselői, hogy milyen kapcsolatok fűzik most az ndk íróit a betiltott lengyel írószövetséghez. henniger rámutatott, hogy egyes lengyel írókkal jó a viszony, olyanokkal, akik kiemelkednek társaik közül antifasiszta múltjukkal és a szocializmusért való kiállásukkal. a lengyel írók vezetőivel azonban nem lehet közösséget vállalni, mert magatartásuk /a kor-hoz és a szolidaritáshoz kötésük / ezt eleve kizárja. hangsúlyozta, hogy az ndk íróhoz sokkal közelebb áll egy kevésbé ismert, bebörtönzött haladó külföldi író, mint egy olyan lengyel - legyen író, vagy sem - aki fel akarja számolni a szocializmust.

bj/hi pi

20.22 020683 1458

hg

-.-

sk0049 4 230 mtik1054

francia-szovjet űrhajózás

párizs, 1983. június 2. /taszsz/ap/ - ünnepélyes keretek között adták át csütörtökön a francia országos űrkutatási központnak a szovjet t-6 űrhajó indítóberendezését, az első francia űrhajós, jean-loup chrétien szkafanderét, az űrhajónaplót, valamint a szovjet-francia közös űrrepülés alkalmával használt több más tárgyat.

az átadási ünnepséget a párizsi nemzetközi légikiállítás alkalmából rendezték meg a szovjet pavilonban. a rendezvényen jelen volt jean-loup chrétien és az űrrepülés előtti felkészülésben vele együtt résztvevő honfitársa, patrick baudry, valamint anatólij berezovoj és valentyin lebegyev szovjet űrhajósok, továbbá több szovjet és francia tudós.

a francia és szovjet űrhajósok a kiállításon tapasztalatcserét folytattak karol bobko amerikai pilótával, aki az amerikai challenger űrrepülőgép egyik utasa volt.

gf hf pi

20.24 020683 0899

--

sk0050 4 230 mtik1055

jaruzelski záróbeszède /3. rész/

varsó, 1983. június 2. /mti/ - széles az a terület, ahol alkotóan együttműködhetnek marxisták és keresztények, így például a negatív társadalmi jelenségek elleni harcban és a béke megőrzéséért folytatott küzdelemben. az állam ezekben a kérdésekben elismeréssel fogadja az egyház minden pozitív kezdeményezését. ilyen légkörben folynak az előkészületek ii. jános pápa lengyelországi látogatására, amely minden bizonnyal az állam és az egyház viszonyának további fejlődését eredményezi majd.

jaruzelski a továbbiakban a párttal foglalkozott, amely, mint mondotta, fokozatosan helyreállítja erejét, aktivitását. az esetek többségében a párttagok - személyes példamutatásukkal, helytállásukkal - megszolgálták és megszolgálják a társadalom bizalmát. tökéletesíteni kell azonban a káderpolitikát, fokozottabban érvényre kell juttatni a párton belüli demokráciáról a ix. kongresszuson elfogadott elveket. nem szabad megengedni az

hg

önhittség semilyen megnyilatkozását, hiszen éppen ez a káros jelenség vezetett jórészt a mostani válsághoz. a korábbi években a párt hajlamos volt egyik szélsőségből a másikba átesni. ennek véget kell vetni. kulcsszerepet töltenek be a pártalapszervezetek, amelyek jelentősen aktivizálódtak, de még mindig található közöttük számos passzív is. a párt csak akkor tudja betölteni élcsapat szerepét, ha valóban az élen jár az élet minden területén. /folyt./

kn/ge pi

20.39 020683 1448

--

sk0051 4 230 mtik1056

jaruzelski záróbeszède /4. rész/

a lengyel egyesült munkáspárton belül nincs „baloldal”, „jobboldal”, és „centrum”, - mondotta jaruzelski, kijelentve, hogy a baloldalt maga a párt képezi, mint egységes egész. erről az igazi baloldaliságról következetesen gondoskodni kell. az eddigi válságokból okulva többé nem szabad megengedni, hogy a párt elszakadjon a tömegektől, a munkásosztálytól. csakis a tömegekkel való kapcsolatok újjáépítése révén érhető el, hogy a dolgozók párton kívüli többsége értse és magáéva tegye a lemp politikáját. a kapcsolatok helyreállításának megfelelő fórumait jelentik: a hazafias nemzeti újjászületési mozgalom, a szakszervezetek, a munkásönkormányzati szervek és a különféle társadalmi szervezetek.

hangsúlyozta a kétfrontos harc fontosságát, majd határozottan leszögezte, hogy a frakció jellegű tevékenység semmiféle formáját nem tűrik meg.

a gazdasági helyzet továbbra is nehéz, de van előrelépés. egy munkáspárt számára különösen fájdalmas, ha a dolgozók nehéz körülmények között élnek. ez a központi bizottság azonban, amely oly bonyolult körülmények között kezdte meg munkáját, betartja szavát, és azon az állásponton van: a szavahihetőség megerősítése képezi azt az alapot, amelyen újjáépíthető a bizalom, s azt követően pedig megszerezhető a tömegek támogatása. a párt pozíciójáért, az állam erősítéséért, a további normalizálásért vívott harcban a gazdasági feladatokra kell összpontosítani minden erőt, mert a gazdaság ma a harc politikai jelentőségű frontja.

kn/ge pi

20.45 020683 1545

hg

--

sk0052 4 230 mtik1057

rövid hírek

weinberger - norvégia

narvik, 1983. június 2. /upi/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter csütörtökön négynapos látogatásra norvégiába érkezett. narvik repülőterén norvég kollégája, anders sjaastad fogadta weinbergert. az amerikai hadügyminiszter a repülőtérről hajón utazik tovább, hogy utközben megtekintse a nato több, norvégiában levő stratégiai jelentőségű haditengerészeti és légitámaszpontját. weinberger pénteken találkozik a norvég kormány vezetőivel.

francia akadémia

párizs, 1983. június 2. /afp/ - léopold-sédar senghört, a 77 esztendőes költőt, szenegál volt elnökét és jacques soustelle néprajzkutatót, a francia ellenállás volt vezetőjét csütörtökön többnapos vita után felvették a francia akadémia tagjai, az úgynevezett „halhatatlanok”, sorába.

tu hf pi

21.37 020683 0824

-.-

sk0053 4 230 mtik1058

el-fatah - wafa

damaszkusz, 1983. június 2. /wafa/ - a wafa palesztin hírügynökség csütörtöki jelentése szerint a pfsz legnagyobb tagszervezete, az el-fatah központi bizottsága - a libanoni bekaában működő tagjainak részvételével - szerdán este ülést tartott. az éjszakába nyúló tanácskozáson a testület megvitatta a pfsz címére intézett legutóbbi izraeli katonai fenyegetőzéseket, az izraeli csapatösszevonásokat, valamint a katonai helyzet súlyosbodását az előző három napban. áttekintették a bekaa-völgyben és északon tapasztalható feszültség robbanásának megakadályozását célzó nemzetközi erőfeszítéseket. a tanácskozás résztvevői belső ügyeket is megtárgyaltak.

hg

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

 megvitatták azt is, hogy libia milyen úton próbálja meg pénzügyileg, katonailag és propaganda kampány révén eszkalálni az incidenseket.

gf hf pi

21.55 020683 0940

-.-

sk0054 4 800 mtik1060

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0029-ig
 budapest, 1983. június 2. /mt1/

sk0001 rövid hírek

bournemouth: a legidősebb brit állampolgár
 new york: empire state building - öngyilkosság
 szuva: viharmadár

sk0002 bishop

sk0003 rövid hírek

moszkva: pakisztáni külügyminiszter
 új-delhi: 11. jános páp - india
 brüsszel: károly herceg
 canberra: válás postai úton

sk0004 stone

sk0005 vietnam - kambodzsa

sk0006 spanyol terrorizmus

sk0007 lemp kb - határozatok 1. rész

sk0008 lemp kb - határozatok 2. rész

sk0009 el-fatah

sk0010 palme - atommentes övezet /részben szerk. táj./

sk0011 williamsburg - kína

sk0012 ensz - hírek

sk0013 brit választások - középpártok

sk0014 stone - 2.

sk0015 marchais

sk0016 williamsburg - belga

sk0017 európai parlament - kommunisták

sk0018 nakaszone 1. rész

hg

sk0019 nakaszone 2. rész
 sk0020 palme - fegyvermentes övezet
 sk0021 háborus bűnös
 sk0022 vénusz-15
 sk0023 bolívia - torres
 sk0024 nato - hadügyi tervező
 sk0025 pfsz-libanon
 sk0026 az izraeli hadügyminiszter párizsban
 sk0027 marchais williamsburgról
 sk0028 nato - hadügyi tervező - 2.
 sk0029 rövid hírek
 buenos aires: argentin kommunista párt
 szófia: hrizto botev
 moszkva: szovjet nyilatkozat

/folyt./ pi/ge
 21.59 020683 1440

--

sk0055 4 800 mtik1061

tartalomjegyzék 2. rész sk0030-sk0055-ig
 sk0030 brit tüntetők
 sk0031 ndk nekrológ - seghers
 sk0032 ceausescu temesváron
 sk0033 nato - hadügyi tervező - 3.
 sk0034 magyar-bolgár kulturális bizottság
 sk0035 andropov - harriman 1. rész
 sk0036 andropov - harriman 2. rész
 sk0037 illyés gyula emlékest
 sk0038 marchais - kormányzóvivői válasz
 sk0039 közel-kelet - izvesztyija
 sk0040 brit kommunisták - atomfegyverek
 sk0041 harriman - szovjet tv
 sk0042 jaruzelski záróbeszéde 1. rész
 sk0043 jaruzelski záróbeszéde 2. rész
 sk0044 craxi-sajtóértekezlet
 sk0045 nato katonai tervező bizottság - taszsz
 sk0046 rövid hírek
 tallin: balti-tengeri államok konferenciája
 krakkó: krakkó - rövidfilmfesztivál
 bern: vaklárma bernben
 róma: ghali-colombo
 sk0047 ndk írókongresszus 1. rész

hg

sk0048 ndk írókongresszus /részben szerk.táj./ 2. rész
 sk0049 francia-szovjet űrhajózás
 sk0050 jaruzelski záróbeszéde 3. rész
 sk0051 jaruzelski záróbeszéde 4. rész
 sk0052 rövid hírek
 navrik: weinberger - norvégia
 párizs: francia akadémia
 sk0053 el-fatah - wafa
 sk0054 tartalomjegyzék 1.
 sk0055 tartalomjegyzék 2.

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: baracs dénes
 heltai andrás
 flesch istván
 márkus gyula
 pirtyi sándor

- v é g e -

22.00 020683 1666

hg

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. június 03.

kü l

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható!

budapest, 1983. június 3. /mti/

június 6 hétfő

- kínai országos népi gyűlés ülősszaka kezdődik

- európa tanács ülőse stuttgartban

- afrikai egységsservezet 19. csucsértekezlete addisz abebában
/11-19/

- unctad vi. ülősszaka belgrádban

- koivisto látogatása kezdődik moszkvában

június 7. kedd

lé

